

Press Note

JAGAT GURU NANAK DEV PUNJAB STATE OPEN UNIVERSITY PATIALA

(Established by Act No.19 of 2019 of Legislature of the State of Punjab)

PSOU/PRO/2025/206

Date: 06 December 2025

Ambedkar's 69th Mahaparinirvan Diwas observed 06 December 2025

The School of Law and Interdisciplinary Studies, Jagat Guru Nanak Dev Punjab State Open University, Patiala observed 69th Mahaparinirvan Diwas on December 06, 2025 to commemorate the death anniversary of Bharat Ratna Dr. Bhimrao Ramji Ambedkar, the Chief Architect of the Indian Constitution.

Prof. (Dr.) Rattan Singh, Vice-Chancellor, JGND PSOU, said, "Mahaparinirvan Diwas of Dr. B.R. Ambedkar, honors his legacy, emphasizing his transformative impact on social reform, justice, and equality." Prof. (Dr.) Emanuel Nahar, Panjab University, Chandigarh elaborated on Dr. Ambedkar's contribution for upliftment of Dalits, empowerment of women, and laborers. Prof Nahar said, "Dr Ambedkar dedicated his life to eradicating caste-based discrimination and ensuring social equality. His advocacy extended to dismantling systemic barriers and empowering the marginalized."

Prof. (Dr.) Ajit Chahal, Department of Law, Kurukshetra University, highlighted Dr. Ambedkar's affirmative action for the marginalized groups through policies in education, employment, and politics to address injustice. He also spoke about the writings of Dr Ambedkar. Dr. Amitoj Singh, Associate Dean Academic Affairs extended vote of thanks. The event was coordinated by Dr. Pinky Sra. Students, Research Scholars, Faculty from various institutes attended the event.

06/12/25
Director
Director Public Relations Cell
Jagat Guru Nanak Dev
Punjab State Open University
Patiala - 147001(PB) INDIA

Jagat Guru Nanak Dev
Punjab State Open University Patiala
(Established by Act No.19 of 2019 of Legislature of the State of Punjab)

PSOU/PRO/2025/206

Date: 06 December 2025

ਓਪਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾ ਵੇਬੀਨਾਰ
06 ਦਸੰਬਰ 2025

ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਲਾਅ ਐਂਡ ਇੰਟਰਡਿਸਿਪਲਿਨਰੀ ਸਟਡੀਜ਼, ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਓਪਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਰਤਨ ਸਿੰਘ, ਵਾਇਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ "*Thoughts on Legacy of Dr. B. R. Ambedkar*" ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ 6 ਦਸੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾ ਵੇਬੀਨਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ 69ਵਾਂ ਮਹਾਂ ਪਰਿਨਿਰਵਾਨ ਦਿਵਸ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਇਮੈਨੁਅਲ ਨਾਹਰ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਅਜੀਤ ਚਾਹਲ, ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਲਾਅ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਨੇ ਰਿਸ਼ੇਰਸ ਪਰਸਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।

ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਜੋਕੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਣਥੱਕ ਯਤਨ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੇਧ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਇਮੈਨੁਅਲ ਨਾਹਰ ਨੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਫਲਸਫੇ 'ਤੇ ਚਾਨਣ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, "ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨੋਖਾ ਸੁਮੇਲ ਸੀ। ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਅਜੀਤ ਚਾਹਲ ਨੇ ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਵੱਡਮੁੱਲੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਕਿ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ, ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਅਤੇ ਨਿਆਂ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।

ਡਾ. ਅਮਿਤੋਜ ਸਿੰਘ, ਐਸੋਸੀਏਟ ਡੀਨ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵੱਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵੇਬੀਨਾਰ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਡਾ. ਪਿੰਕੀ ਸਰਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਰਿਸਰਚ ਸਕਾਲਰ, ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਅਧਿਆਪਕ ਸਟਾਫ਼ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ।

ਕਮਲਿਕਾ ਕੌਰ
06/12/25
Director, Communications Cell
Jagat Guru Nanak Dev
Punjab State Open University
Patiala - 147001(PB) INDIA

SUN, 07 DECEMBER 2025
EDITION: PATIALA BANI, PAGE NO. 1

ਜਗ ਬਾਣੀ
ਈ-ਪੇਪਰ

ਕਾਰਨ ਗਭਰ ਆਗਬਕ ਮਦਹਾਲਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਿਆ ਤਨਖਾਹਾ ਤੁਰਤ ਜਾਗ ਕਰ।

ਓਪਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ 'ਤੇ ਇਕ ਰੋਜ਼ਾ ਵੈਬੀਨਾਰ ਆਯੋਜਿਤ

ਪਟਿਆਲਾ, 6 ਦਸੰਬਰ (ਰਾਜੇਸ਼ ਪੰਜੌਲਾ)-ਸਕੂਲ ਆਫ ਲਾਅ ਐਂਡ ਇੰਟਰਡਿਸਪਲਿਨਰੀ ਸਟਡੀਜ਼ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਓਪਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਵਾਇਸ ਚਾਂਸਲਰ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ "ਥੋਟਸ ਆਨ ਲੈਗੇਸੀ ਆਫ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ" ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ 6 ਦਸੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾ ਵੈਬੀਨਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਓਪਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਵੈਬੀਨਾਰ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼।

ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ, ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ 69ਵਾਂ ਮਹਾ ਪ੍ਰੀਨਿਰਵਾਨ ਦਿਵਸ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪੂਰੇ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਇਮੈਨੁਅਲ ਨਾਹਰ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਅਜੀਤ ਚਾਹਲ, ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਲਾਅ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਨੇ ਰਿਸੋਰਸ ਪਰਸਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।
ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਜੋਕੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ

ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਇਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਣਖੋਂਕ ਯਤਨ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੋਚ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।
ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਇਮੈਨੁਅਲ ਨਾਹਰ ਨੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀਵਾਦ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਫਲਸਫੇ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ

ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਇਕ ਅਨੋਖਾ ਸੁਮੇਲ ਸੀ।
ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਅਜੀਤ ਚਾਹਲ ਨੇ ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਵੱਡੇਮੁੱਲੇ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਕਿ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ, ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਅਤੇ ਨਿਆਂ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।
ਡਾ. ਅਮਿਤੋਜ ਸਿੰਘ, ਐਸੋਸੀਏਟ ਡੀਨ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਾਮਲੇ ਨੇ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਵੈਬੀਨਾਰ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਡਾ. ਪਿੰਕੀ ਸਰਾ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਰਿਸਰਚ ਸਕਾਲਰ, ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਅਧਿਆਪਕ ਸਟਾਫ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ।

ओपन यूनिवर्सिटी में डॉ. बी.आर. आम्बेडकर पर एक दिवसीय वैबीनार आयोजित

ओपन यूनिवर्सिटी द्वारा आयोजित वैबीनार का दृश्य।

(सुंदर)

पटियाला, 6 दिसम्बर (राजेश पंजौला): स्कूल ऑफ लॉ एंड इंटरडिसिप्लिनरी स्टडीज, जगत गुरु नानक देव पंजाब स्टेट ओपन यूनिवर्सिटी पटियाला की ओर से प्रो. (डॉ.) रतन सिंह, कुलपति, की अगुवाई में 6 दिसम्बर 2025 को 'थॉट्स ऑन लेगेसी ऑफ डॉ. बी.आर. आम्बेडकर' विषय पर एक दिवसीय वैबीनार आयोजित किया गया।

भारतीय संविधान के निर्माता बाबा साहेब डॉ. बी.आर. आम्बेडकर का 69वां महापरिनिर्वाण दिवस देशभर में श्रद्धा और सम्मान के साथ मनाया जा रहा है। वैबीनार में प्रो. (डॉ.) इमैनुअल नाहर (पंजाब यूनिवर्सिटी, चंडीगढ़) और प्रो. (डॉ.) अजीत चहल (विभाग-कानून, कुरुक्षेत्र यूनिवर्सिटी) ने रिसोर्स पर्सन के रूप में भाग लिया।

प्रो. (डॉ.) रतन सिंह ने डॉ. आम्बेडकर की विरासत पर व्यापक जानकारी दी। उन्होंने कहा कि डॉ. आम्बेडकर का चिंतन आज के भारतीय समाज के लिए भी प्रेरणा

स्रोत है। मानवाधिकारों की रक्षा और न्यायपूर्ण सामाजिक व्यवस्था स्थापित करने के लिए उनका अथक योगदान प्रशासनिक व्यवस्था को निरंतर दिशा देता है।

प्रो. (डॉ.) इमैनुअल नाहर ने डॉ. आम्बेडकर द्वारा प्रस्तुत व्यक्तिवाद और समाजवाद की विशेष व्याख्या की। उन्होंने कहा, 'बाबा साहेब का दर्शन व्यक्तिगत स्वतंत्रता, सामाजिक न्याय और भाईचारे का अद्वितीय समन्वय है।'

प्रो. (डॉ.) अजीत चहल ने भारतीय संविधान में डॉ. आम्बेडकर के महत्वपूर्ण योगदान पर विस्तृत चर्चा की। उन्होंने बताया कि डॉ. आम्बेडकर ने संविधान को आधुनिक, लोकतांत्रिक और न्याय-प्रधान बनाने में केन्द्रीय भूमिका निभाई।

डॉ. अमितोज सिंह, एसोसिएट डीन (अकादमिक मामलों) ने धन्यवाद ज्ञापन किया। वैबीनार का संचालन डॉ. पिकी सरा ने किया। इस अवसर पर विद्यार्थियों, शोधार्थियों, शिक्षकों तथा गैर-शिक्षण कर्मियों ने बड़ी संख्या में भाग लिया।

Photos

Links

<https://www.facebook.com/61550941991641/posts/122303909198031399/?mibextid=rS40aB7S9Ucbxw6v>

<https://www.instagram.com/p/DR6p6KQivf/?igsh=MWI2c2Z6YjJyMjh1Zw>